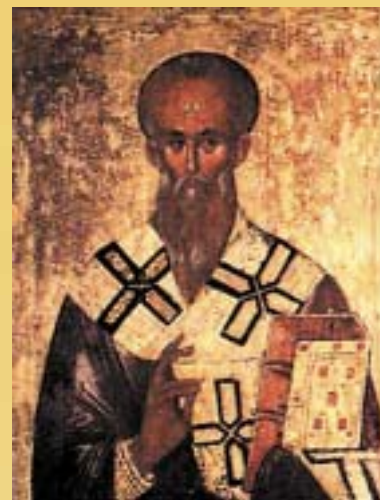

И Свети Климент Охридски најверојатно потекнувал од околината на Солун! Култот на Свети Наум Охридски како народен лекар сè уште живее во Македонија!

Пишува:
Александар ДОНСКИ

SÂMETI KLIMENT I SVETI NAUM OHRIDSKI

Штом веќе пишуваме за познати личности со македонско етничко потекло, несомнено дека треба да ги спомнеме и Свети Климент и Свети Наум Охридски, но и уште некои Македонци, кои оставиле траен белег во христијанството.

Ќе почнеме со Свети Климент Охридски. Неговиот празник се слави и на неговиот именден на 25 ноември (стар стил) т.е. 8 декември (нов стил). Свети Климент Охридски е еден од најпознатите македонски светители, чиј култ трајно се вгнездил во народното помнење и во фолклорот. За Свети Климент Охридски досега многу е пишувано во нашата и во странската наука, па овде ќе ги спомнеме само најважните моменти од неговиот живот и дејност.

ДЕЈНОСТА НА СВЕТИ КЛИМЕНТ

Свети Климент се родил околу 840 година некаде во Македонија. Некои историчари сметаат дека се родил во Солун или во неговата околина, а тоа го поврзуваат со фактот што уште како млад бил повикан од Светите браќа Кирил и Методиј во нивната мисија (што значи дека најверојатно живеел во нивна близина). Свети Климент ги придружувал

Светите браќа за време на нивната мисија во Венеција и во Рим, каде што бил ракоположен за свештеник. По смртта на Свети Методиј, неговите ученици Климент, Горазд, Наум и Ангелариј биле прогонувани и малтретирани од страна на латинското свештенство во Моравија. Прво биле затворени и мачени, а потоа биле прогонети од државата. Така, преку Белград, тие дошле кај бугарскиот кнез Борис, кој многу добро ги прифатил и ги искористил за ширење на писменоста. Во 886 година Свети Климент бил испратен во областа Кутмичевица во која главни места биле Девол, Главница и Охрид. Тука Свети Климент останал 23 години и за тоа време го ширел Божјото Слово и опишменил околу 3.500 луѓе преку Охридскиот универзитет, кој го основал и го водел. Овој универзитет е еден од првите во Европа и во светот. Во 893 година Свети Климент бил поставен за епископ на новосоздадената епархија Велика, каде што останал сè до смртта. Пред смртта Свети Климент ѝ завештал дел од својот имот на епархијата, а дел на црквата, која ја изградил во Охрид.

Свети Климент се смета за првиот македонски средновековен поет. Тој составил низа беседи, молитви, химни, пофални слова и други псалмоподобни

творби во чест на Господ Исус Христос, Света Богородица, Свети Јован Крстител и други светители. Сепак, негово најзначајно дело е создавањето на кирилицата. Денес со ова писмо пишуваат неколку десетици народи, меѓу кои: Македонците, Бугарите, Србите, Црногорците, Русите, Украинците, Белорусите, Татарите, Чечените, Чувашите, Абхазите, Молдавците, Туркменците, Узбеците, Јакутите, Осетите, Казахстанците, Гагаузите, Карелците, Киргистанците и други. Постојат голем број преданија и легенди за чудата кои ги правел Свети Климент, за кои досега многу е пишувано во нашата наука. Овој светител денес е прифатен како патрон на Македонската православна црква. Огромна е неговата улога во ширењето на христијанството и на писменоста меѓу Македонците, но и пошироко, а неговиот култ извршил големо влијание и во градењето цркви и манастири.

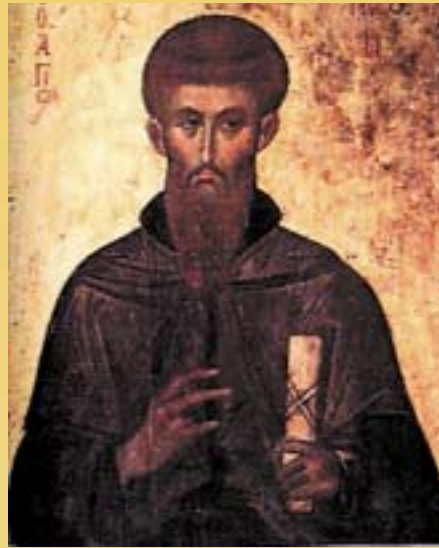
Големината на Свети Климент Охридски се гледа и преку неговите активности како духовник, мисионер, беседник, проповедник, богослов, учител, просветител и писател. За подетални информации за неговото дело ја препорачуваме книгата "Библијата во делата на Свети Климент Охридски" од протоѓакон д-р Ратомир Грозданоски (Скопје,

St. Clement and St. Naum of Ohrid

The cult of St. Naum of
Ohrid as a folk doctor is
still alive in Macedonia!

■ Writer:
Aleksandar DONSKI

ST. CLEMENT AND ST. NAUM OF OHRID

Since we are writing about famous people with Macedonian ethnic origin, we should, with out of doubt mention St. Clement and St. Naum of Ohrid, but also several other Macedonians, that have left a lasting mark on Christianity.

We will start with St. Clement of Ohrid. His holiday is celebrated on his name day which is on 25 of November (old calendar) that is on 8 of December (new calendar). St. Clement is one of the most famous Macedonian saints, whose cult is permanently imbedded in popular memory and in folklore. A lot has been written about St. Clement of Ohrid both in our and in foreign literature, so here we will mention only the most important moments of his life and work.

THE WORK OF ST. CLEMENT

St. Clement was born around 840 AD somewhere in Macedonia. Some historians think that he was born in Solun or somewhere in its surroundings, and that is linked to the fact that he was called by the Holly Brothers Cyril and Methodios in their mission as a young man (which means that he was living close to them). St. Clement accompanied the Holly Brothers during their mission to Venice and

Rome, where he was anointed as a priest. After the death of St. Methodios, his students Clement, Gorazd, Naum and Angalerij were persecuted and bullied by the Latin clerics in Moravia. First they were imprisoned and tortured, and then they were exiled from the state. So, through Belgrade, they went to the Bulgarian prince Boris, who received them well and used them for the spreading of literacy. In 886 St. Clement was sent to the area of Kutmicevica in which the main towns were Devol, Glavnica and Ohrid. St. Clement remained here for 23 years and during that time he spread the Word of God and taught around 3.500 people to read and write through the University of Ohrid, which he established and managed. This University is one of the first ones in Europe and in the World. In 893 St. Clement was named as the bishop of the newly created eparchy named Velika, where he remained till his death. Before his death St. Clement left part of his estate to the eparchy, and part to the church that he build in Ohrid. St. Clement is regarded as the first medieval Macedonian poet. He wrote a number of prayers, hymns and other psalms in honor of the Lord Jesus Christ, the Holy Mother of God, St. John the Baptist and other saints. Still, his most important work is the creation of the Cy-

rillic alphabet. This alphabet is used today by several different peoples among which are: Macedonians, Bulgarians, Serbs, Montenegrins, Russians, Ukrainians, Byelorussians, Tatars, Chechens, Chufas, Abkhazians, Moldavians, Turkmenistanians, Uzbek and many other. There are a lot of stories and legends for the miracles that St. Clement has performed, for which a lot has been written in our historical science. This saint today is accepted as the patron of the Macedonian Orthodox Church. His role in the spreading of Christianity and literacy among Macedonians, and wider, is enormous, and his cult made a large influence in the building of churches and monasteries.

The greatness of St. Clement of Ohrid can be seen by his activities as a teacher, cleric and a writer. For more detailed information on his work we recommend the book "The Bible in the Works of St. Clement of Ohrid" by archdeacon D-r. Ratomir Grozdanski (Skopje, 2001). In this book on more than 400 pages a serious view of the most famous works of this famous Macedonian saint are presented.

ST. NAUM OF OHRID

St. Naum is one of the most famous Macedonian saints. At the same time he

2001). Во оваа книга на повеќе од 400 страници студиозно е направен преглед на најзначајните дејанија на овој познат македонски светител.

СВЕТИ НАУМ ОХРИДСКИ

Свети Наум е еден од најпознатите македонски светители. Воедно тој бил просветител и лекар. Свети Наум бил современик на Свети Климент Охридски и ученик на Светите браќа Кирил и Методиј, кои ги следел за време на Моравската мисија. Во Рим Свети Наум се прочул со неговата чудотворна моќ и голема ученост. По враќањето од Рим, заедно со Свети Климент Охридски, заминале за Бугарија, каде што со радост биле примени од кнезот Борис Михаил. Свети Наум одредено време престојувал во бугарските престолнини Преслав и Плиска, а подоцна се населил крај брегот на Охридското Езеро. На јужниот брег на езерото основал манастир, кој до денес се наоѓа таму. Тоа е познатиот манастир "Свети Наум" (кој порано бил посветен на Свети Архангели). Мнозина монаси од цел Балкан доаѓале кај Свети Наум за да ги слушаат неговите мудри поуки и проповеди. За време на десетгодишниот престој во манастирот, Свети Наум се занимавал и со преведувачка дејност на црковни книги од грчки на средновековен македонски јазик. Пред крајот на животот се замонашил и како монах му ја предал својата душа на Исус во 910 година. Неговиот култ како лекар останал и по неговата смрт. Споменот за него се чува во голем број македонски народни преданија и легенди. И денес многумина одат во посета на неговиот гроб, кој се наоѓа во манастирот "Свети Наум", каде што се лекуваат од разни здравствени проблеми.

Свети Наум Охридски дејствувал во време кога голем дел од Македонија се наоѓал под бугарска власт. Но, тогашниот бугарски хан (а подоцна кнез) Борис (инаку и самиот припадник на турко-монголските Бугари т.е. припадник на жолтата раса), го примил христијанството и затоа благонаклонето ги пречекал Свети Климент и Свети Наум со нивните придружници. Во 893 година средновековниот македонски јазик, познат во науката и како **старословенски јазик**, бил прогласен за официјален јазик во Бугарија. Тоа бил трет официјален јазик во оваа држава, по турко-бугарскиот и грчкиот. Мнозинството од турко-монголските Бугари сè уште не знаеле **словенски**, па биле принудени да го учат овој јазик. Да зборува **словенски** учел дури и бугарскиот хан т.е. кнез Борис, а **словенскиот** говорен јазик го учеле и членовите на семејството на цар Симеон (кој бил син на ханот т.е. кнез Борис).

(продолжува)

(to be continued)

ADNAN REISEN
STUTTGART

Freiburg
OFFENBURG
KARLSRUHE
STUTTGART
ULM
MÜNCHEN

KUMANOVO
SKOPJE
GOSTIVAR
KICEVO
VERBINDUNG MIT
SPOJIVANJE SO
STRUGA PRILEP
OHRID BITOLA

Adnan Reisen
Büro Kicevo
Tel./Fax: 045 / 228 630
Mobil: 075 / 742 721
070 / 711 788

Büro Freiburg
Tel. 0761 / 500 235
Mob. 0170 / 411 7693

Büro Offenburg
Tel. 0781 / 17 48

Selkja Sreda / Petok Germanija za MAKEDONIJA
Selkja Sreda / Sabota Makedonija za GERMANIJA

Informacii i rezervacii od 9⁰⁰ do 21⁰⁰ časot

Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mobil 0171 / 5 46 32 20

70469 STUTTGART - Leobenerstr. 33 - FEUERBACH